

TEERTH

1. પ્રસ્તાવના અને યોજનાનું વ્યુહાત્મક મહત્વ

ગુજરાતના ઉચ્ચ શિક્ષણના માળખાને વૈશ્વિક સ્તરે સ્પર્ધાત્મક, પારદર્શક અને સંશોધન-લક્ષી બનાવવાના હેતુથી રાજ્ય સરકાર દ્વારા 'TEERTH' યોજના અમલમાં મૂકવામાં આવી છે. આ યોજનાનું પૂરું નામ Training for Excellence, Efficiency, and Research Towards Higher Education છે. આ યોજના માત્ર એક તાલીમ કાર્યક્રમ નથી, પરંતુ ઉચ્ચ શિક્ષણમાં કાર્યક્ષમતા અને શ્રેષ્ઠતા લાવવા માટેનું એક વ્યૂહાત્મક સોપાન છે. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ (NEP-2020) ના લક્ષ્યોને પ્રાપ્ત કરવા અને શૈક્ષણિક તજજ્ઞોમાં કૌશલ્ય વર્ધન કરવા માટે આ યોજના અત્યંત મહત્વની સાબિત થશે. વહીવટી દૃષ્ટિકોણથી જોઈએ તો, આ યોજના શિક્ષણ જગતમાં આધુનિક ટેકનોલોજી અને ઉચ્ચ કક્ષાના સંશોધનને પ્રોત્સાહન આપીને ગુજરાતના શૈક્ષણિક પરિવ્રજ્યને પરિવર્તિત કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

2. યોજનાની વિગતવાર રૂપરેખા

યોજનાની સત્તાવાર વહીવટી અને ટેકનિકલ વિગતો નીચે મુજબ છે:

- યોજના નામ: TEERTH (Training for Excellence, Efficiency, and Research Towards Higher Education).
- શરૂ થયેલ વર્ષ/બજેટ વર્ષ: સને ૨૦૨૧-૨૨ ના અંદાજપત્રમાં 'નવી બાબત' (New Item) તરીકે સમાવિષ્ટ.
- અમલ કરનાર વિભાગ: ગુજરાત સરકાર, શિક્ષણ વિભાગ (ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરની કચેરી હેઠળ).
- અમલીકરણ સંસ્થા: કે.સી.જી. (Knowledge Consortium of Gujarat - KCG), અમદાવાદ.
- ઠરાવ ક્રમાંક અને તારીખ: ઠરાવ ક્રમાંક: બજેટ-૨૦૨૦-ન.બા.૨૩૩૩-ખ.૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૦૪/૦૫/૨૦૨૧.
- ઉદ્દેશ: ઉચ્ચ શિક્ષણમાં શ્રેષ્ઠતા, કાર્યક્ષમતા અને સંશોધનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે તજજ્ઞોને સજ્જ કરવા.
- લાભાર્થી: ઉચ્ચ શિક્ષણ સાથે જોડાયેલા તજજ્ઞો અને સંસ્થાઓ.

વિશ્લેષણાત્મક નોંધ: આ યોજનાના અમલીકરણમાં KCG (Knowledge Consortium of Gujarat) ની ભૂમિકા એક Special Purpose Vehicle (SPV) જેવી છે. KCG જેવી સ્વાયત્ત સંસ્થાને જવાબદારી સોંપવાથી સરકારી

વિભાગોની મર્યાદાઓથી ઉપર ઉઠીને શૈક્ષણિક સુધારાઓમાં લવચીકતા (Flexibility) અને ઝડપ લાવી શકાય છે. આનાથી ઉચ્ચ શિક્ષણની ગુણવત્તા પર સીધી અને સકારાત્મક અસર પડશે.

મુખ્ય નિષ્કર્ષ અને વિશ્લેષણ:

- રહેણાંક તાલીમ (Residential Training): બજેટમાં 'ભોજન' પાછળ સૌથી વધુ (૨૫ લાખ) ખર્ચની જોગવાઈ સૂચવે છે કે આ તાલીમ કાર્યક્રમો માત્ર ટૂંકા ગાળાના સેમિનાર નથી, પરંતુ સઘન 'રેસિડેન્શિયલ તાલીમ મોડ્યુલ્સ' અથવા આખા દિવસની વર્કશોપ હોઈ શકે છે.
- ડિજિટલ પેડાગોજી (NEP-2020): સ્માર્ટકલાસ ઇકવિપમેન્ટ્સ (૧૭ લાખ) અને અન્ય ઇલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણો પાછળની ફાળવણી સાબિત કરે છે કે આ યોજના રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ (NEP) 2020 ના 'ડિજિટલ લર્નિંગ' અને 'આધુનિક શૈક્ષણિક ટેકનોલોજી' ના લક્ષ્યો સાથે સીધી રીતે જોડાયેલી છે.

GPSC | GSSSB | GPSSB | POLICE | TET-TAT

ONLINE MOCK TEST

JOIN OUR COMPLETE COURSE + MOCK TEST SERIES

READ MORE www.examconnect.in

JOIN FREE

4. અમલીકરણની શરતો અને વહીવટી પ્રક્રિયા

સરકારી ઠરાવ મુજબ, આ યોજનાના પારદર્શક અમલીકરણ માટે નીચે મુજબની કડક શરતો નક્કી કરવામાં આવી છે:

- ખરીદી અને ટેન્ડરિંગ: તમામ પ્રકારની ખરીદીમાં રાજ્ય સરકારની પ્રવર્તમાન ખરીદનીતિ અને GeM (Government e-Marketplace) પોર્ટલના નિયમોનું પાલન કરવું ફરજિયાત છે.
- વિશિષ્ટ ઠરાવ સંદર્ભ: ઇ-ટેન્ડરિંગ પ્રક્રિયા માટે ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગના તા. ૦૪/૧૦/૨૦૧૭ના ઠરાવ ક્રમાંક: એસપીઓ/૧૦૨૦૧૫/૫૯૧૦૯૩/૪ મુજબની નિયત પદ્ધતિ અનુસરવાની રહેશે.
- નાણા વિભાગની મંજૂરી: આ યોજના માટે નાણા વિભાગની સરખા ક્રમાંકની ફાઈલ પર તા. ૧૯/૦૫/૨૦૨૧ ની નોંધથી મંજૂરી મેળવવામાં આવી છે.
- વહીવટી જવાબદારી અને પારદર્શિતા: ઠરાવની શરત નં. ૧૦ મુજબ, નાણા વિભાગની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય શરતોમાં કોઈ ફેરફાર કરી શકાશે નહીં. જો તેમ કરવામાં આવે તો તેની સંપૂર્ણ જવાબદારી ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનર/નિયામકશ્રીની રહેશે.

ટોપિક ટેસ્ટ | મોક ટેસ્ટ | સ્ટડી મટિરિયલ્સ | લેટેસ્ટ સરકારી નોકરીની માહિતી |

ક્લિક: www.examconnect.in

- IT નીતિ: આઈ.ટી. સાધનોની ખરીદીમાં સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી વિભાગની સમયાંતરે આવતી સૂચનાઓનું ચુસ્ત પાલન કરવાનું રહેશે.

વિશ્લેષણ: આ કડક શરતો સરકારી ખર્ચમાં જવાબદારી (Accountability) અને નાણાકીય શિસ્ત સુનિશ્ચિત કરે છે, જે વહીવટી તંત્રમાં ભ્રષ્ટાચાર મુક્ત અને કાર્યક્ષમ અમલીકરણનો પાયો નાખે છે.

5. પરીક્ષાલક્ષી ક્વિક રિવિઝન

નીચેના વિધાનો તપાસો:

1. TEERTH યોજનાનું સંચાલન Knowledge Consortium of Gujarat (KCG) દ્વારા કરવામાં આવે છે.
2. આ યોજના હેઠળ ૨ કન્સલટન્ટની નિમણૂક ૧૧ માસના કરાર આધારિત કરવાની જોગવાઈ છે.
3. આ યોજના માટે ૨૦૨૧-૨૨ ના બજેટમાં કુલ ૧૫૦.૦૦ લાખની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. (સાચો ઉત્તર: માત્ર ૧ અને ૨ સાચા છે. કારણ કે કુલ જોગવાઈ ૧૦૦.૦૦ લાખ છે.)

વન-લાઈનર ફેક્ટ્સ:

- TEERTH Full Name: Training for Excellence, Efficiency, and Research Towards Higher Education.
- અમલીકરણ સંસ્થા: KCG, અમદાવાદ.
- બજેટ વર્ષ: ૨૦૨૧-૨૨ (નવી બાબત).
- નાણા વિભાગની મંજૂરી તારીખ: ૧૯/૦૫/૨૦૨૧.
- મહત્તમ બજેટ ફાળવણી: ભોજન (૨૫ લાખ) અને સ્માર્ટક્લાસ (૧૭ લાખ).